

अभिषेक पाठः

Abhiṣēka Pāṭha:

(माघनंदि मुनि कृत)

(Māghanandi Muni Kṛta)

श्रीमन्नता-मर-शिरस्तट-रत्न-दीप्ति, तोयाव-भासि-चरणाम्बुज-युग्ममीशम् ।

अर्हन्त-मुन्नत-पद-प्रदमाभिनम्य, त्वन्मूर्तिषूद्य-दभिषेक-विधिं करिष्ये ॥१॥

Śrīmannatā-mara-śīrastata-ratna-dīpti, tōyāva-bhāsi-caraṇāmbuja-yugmamīśam ।
Ar'hanta-munnata-pada-pradamābhinamya, tvanmūrtiṣūdyā-dabhiṣēka-vidhiṁ
kariṣyē ॥1॥

अथ पौर्वाह्निक/मध्याह्निक/अपराह्निक-देववन्दनायां पूर्वाचार्यानुक्रमेण सकल-कर्म-क्षयार्थं

भाव-पूजा-वन्दना-स्तव-समेतं श्रीपंचमहागुरुभक्तिपुरस्सरं कायोत्सर्गं करोम्यहम् ।

(२७ श्वासोच्छ्वास पूर्वक नौ बार णमोकार मंत्र का ध्यान करें)

(27 Śvāsōcchavāsa pūrvaka nau bāra ṇamōkāra mantra kā dhyāna karēṁ)

Atha paurvāhṇika/madhyaṅhika/aparāhṇika-dēvavandanāyāṁ pūrvācāryānukramēṇa sakala-karma-
kṣayārtham bhāva-pūjā-vandanā-stava-samētaṁ śrīpañcamahāgurubhaktipurās'saraṁ kāyōtsargam
karōmyaham ।

याः कृत्रिमास्तदितराः प्रतिमा जिनस्य, संस्नापयन्ति पुरुहूत-मुखादयस्ताः।

सद्भाव-लब्धि-समयादि-निमित्त-योगात्, तत्रैव-मुज्ज्वल-धियां कुसुमं क्षिपामि ॥२॥ ॐ

Yā: kṛtrimāstaditarā: pratimā jinasya, sansnāpayanti puruhūta- mukhādayastā:।
Sadbhāva-labdhi-samayādi-nimitta-yōgāt, tatraiva-mujjvala-dhiyāṁ kusumaṁ kṣipāmi ॥2॥ ॐ

जन्मोत्सवादि-समयेषु यदीयकीर्ति, सेन्द्राः सुराप्तमदवारणगाः स्तुवन्ति ।

तस्याग्रतो जिनपतेः परया विशुद्ध्या, पुष्पांजलिं मलयजात-मुपाक्षिपेऽहम् ॥३॥

Janmōtsavādi-samayēṣu yadiyakīrti, sēndrā: Surāptamadavāraṇagā: Stuvanti ।
Tasyāgratō jinapatē: Parayā viśud'dhyā, puṣpāñjalim malayajāta-mupākṣipēham
॥3॥

ओं ह्रीं अभिषेक-प्रतिज्ञायां पुष्पांजलिं क्षिपामि।

Om hṛīm abhiṣēka-pratijñāyāṁ puṣpāñjalim kṣipāmi ।

(यह पढ़कर अभिषेक-थाल में पुष्पांजलि क्षेपण कर अभिषेक की प्रतिज्ञा करें।)

(Yaha paṛhakara abhiṣēka-thāla mēm puṣpāñjali kṣēpaṇa kara abhiṣēka kī pratijñā karēṁ.)

श्रीपीठ-क्लृप्ते विशदाक्षतौघैः, श्रीप्रस्तरे पूर्ण-शशांक-कल्पे |
श्रीवर्तके चन्द्रमसीति-वर्ता, सत्यापयन्तीं श्रियमालिखामि ||४||

Śrīpīṭha-klṛptē viśadākṣataughai:, Śrīprastarē pūrṇa-śaśāṅka-kalpē |
Śrīvartakē candramasīti-vartām, satyāpayanṭīm śriyamālikhāmi ||4||

ओं ह्रीं अर्हं श्री-लेखनं करोमि।

Ōm hrīm ar'haṁ śrī-lēkhanam karōmi |

कनकादि-निभं कम्पं पावनं पुण्य-कारणम् |
स्थापयामि परं पीठं जिनस्नापनाय भक्तितः ||५||

Kanakādi-nibhaṁ kampaṁ pāvaṇam puṇya-kāraṇam |
Sthāpayāmi paraṁ pīṭhaṁ jinasnāpanāya bhaktita: ||5||

ओं ह्रीं श्री स्नापन-पीठ स्थापनं करोमि।

Ōm hrīm śrī snapana-pīṭha sthāpanam karōmi |

भृंगार-चामर-सुदर्पण-पीठ-कुम्भ-, ताल-ध्वजा-तप-निवारक भूषिताग्रे |
वर्धस्व-नन्द जय-पाठ-पदावलीभिः, कमलासने जिन भवंत-महं श्रयामि ||
वृषभादि-सुवीरांतान् जन्मासौ जिष्णुचर्चितान् |
स्थापयाम्यभिषेकाय भक्त्या पीठे महोत्सवम् ||६||

Bhṛṅgāra-cāmara-sudarpaṇa-pīṭha-kumbha-, tāla-dhvajā-tapa-nivāraka bhūṣitāgrē
Vardhasva-nanda jaya-pāṭha-padāvalībhi:, Kamalāsanē jina bhavanta-mahaṁ
śrayāmi ||

Vṛṣabhādi-suvīrāntān janmāptau jiṣṇucarcitān |

Sthāpayāmyabhiṣēkāya bhaktyā pīṭhē mahōtsavam ||6||

ओं ह्रीं श्री धर्मतीर्थाधिनाथ भगवन्निह (पाण्डुक-शिला) स्नापन-पीठे तिष्ठ! तिष्ठ!

Ōm hrīm śrī dharmātīrthādhinātha bhagavanniha (pāṇḍuka-śilā) snapana-pīṭhē tiṣṭha! Tiṣṭha!

श्रीतीर्थकृत्स्नापन-वर्य-विधौ सुरेंद्रः, क्षीराब्धि-वारिभि-रपूरयदर्थ-कुम्भान् |
तांस्तादृशानिव विभाव्य यथार्हणीयान्, संस्थापये कुसुम-चन्दन-भूषिताग्रान् ||
शातकुम्भीय कुम्भौघान् क्षीराब्धेस्तोय-पूरितान् |
स्थापयामि जिनस्नान-चन्दनादि-सुचर्चितान् ||७||

Śrītīrthakṛtsnapana-varya-vidhau surēndra:, Kṣīrābdhi-vāribhi-rapūrayadartha-
kumbhān |

Tānstadṛśāniva vibhāvya yathār'haṇīyān, sansthāpayē kusuma-candana-bhūṣitāgrān
Śātakumbhīya kumbhaughān kṣīrābdhēstōya-pūritān |

Sthāpayāmi jinasnāna-candanādi-sucarcitān ||7||

ओं ह्रीं चतुःकोणेषु स्वस्तये चतुःकलशस्थापनं करोमि।

Ōm hrīm catu:Kōṇēṣu svastayē catu:Kalaśasthāpanam karōmi |

आनन्द-निर्झर-सुर-प्रमदादि-गानै, वादित्र-पूर जय-शब्द-कलप्रशस्तैः ।

उद्गीयमान जगती-पति-कीर्तिमेनं, पीठस्थलीं वसु-विधार्चन-योऽल्लसामि ||८||

Ānanda-nirjhara-sura-pramadādi-gānai, vāditra-pūra jaya-śabda-kalaprasastai: |

Udgīyamāna jagatī-pati-kīrtimēnaṁ, pīṭhasthalīm vasu-vidhārcana-yōllasāmi ||8||

ओं ह्रीं स्नपनपीठस्थित-जिनाय अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा।

Ōm hrīm snapanapīṭhasthita-jināya arghyam nirvapāmīti svāhā |

कर्म-प्रबन्ध-निगडै-रपि हीनतासं, ज्ञात्वापि भक्ति-वशतः परमादि-देवम् ।

त्वां स्वीय-कल्मष गणोन्मथनाय देव, शुद्धोदकै-रभिनयामि महाभिषेकम्||९||

Karma-prabandha-nigaḍai-rapi hīnatāptaṁ, jñātvāpi bhakti-vaśata: Paramādi-dēvam |

Tvām svīya-kalmaṣa gaṇōnmathanāya dēva, śud'dhōdakai-rabhinayāmi

mahaabhishekam ||9||

ओं ह्रीं श्रीं क्लीं ऐं अर्हं वं मं हं सं तं पं वं वं मं मं हं हं सं सं तं तं पं पं झं झं इवीं इवीं श्वीं श्वीं द्रां द्रां द्रीं द्रीं द्रावय द्रावय

नमोऽर्हते भगवते श्रीमते पवित्रतर-जलेन जिनमभिषेचयामि स्वाहा।

Ōm hrīm śrīm klīm aim ar'ham vaṁ maṁ haṁ saṁ taṁ paṁ vaṁ vaṁ maṁ maṁ haṁ haṁ saṁ saṁ

taṁ taṁ paṁ paṁ jhaṁ jhaṁ jhvīm jhvīm kṣvīm kṣvīm drām drām drīm drīm drāvaya drāvaya

namōr'hatē bhagavatē śrīmatē pavitratarā-jalēna jinamabhiṣēcayāmi svāhā.

तीर्थोत्तम-भवै-नीरैः क्षीर-वारिधि-रूपकैः ।

स्नापयामि प्रतिमायां जिनान् सर्वार्थसिद्धिदान् ||१०||

Tīrthōttama-bhavai-nīrai: Kṣīra-vāridhi-rūpakai: |

Snāpayāmi pratimāyāṁ jinān sarvārthasid'dhidān ||10||

ओं ह्रीं श्रीं वृषभादिवीरान्तान् जलेन स्नापयामः।

Ōm hrīm śrī vṛṣabhādivīrāntān jalēna snāpayāma:

(यह पढ़ते हुए कलश से 108 बार धारा प्रतिमाजी पर करें)

(Yaha paṛhatē hu'ē kalaśa sē 108 bāra dhārā pratimājī para karēm)

सकल-भुवन-नाथं तं जिनेन्द्रं सुरेन्द्रै- रभिषव-विधि-मासं स्नातकं स्नापयामः ।

यदभिषवन-वारां बिन्दु-रेकोऽपि नृणां, प्रभवति विदधातुं भुक्तिसन्मुक्तिलक्ष्मीम् ||११||

Sakala-bhuvana-nāthaṁ taṁ jinēndraṁ surēndrai- rabhiṣava-vidhi-māptaṁ

snātakaṁ snāpayāma |

Yadabhiṣavana-vārāṁ bindu-rēkōpi nṛṇāṁ, prabhavati vidadhātuṁ

bhuktisanmuktilakṣmīm ||11||

ओं ह्रीं श्रीमन्तं भगवन्तं कृपावन्तं श्रीवृषभादिमहावीरान्त-चतुर्विंशति तीर्थकर-परम-देवं आद्यानां आद्ये मध्यलोके जम्बुद्वीपे
भरतक्षेत्रे आर्यखण्डे उत्तमे देशे . उत्तमे प्रदेशे . उत्तमे नगरे उत्तमे मन्दिरे (मण्डपे) उत्तमे वीरनिर्वाण-संवत्सरे मासानामुत्तमे मासे .
उत्तमे पक्षे . उत्तमतिथौ उत्तमे वासरे मुन्यार्यिका-श्रावक-श्राविकाणां सकलकर्मक्षयार्थं जलेनाभिषेचयामः॥

Om hrīm śrīmantaṁ bhagavantaṁ kṛpāvantaṁ śrīvṛṣabhādīmahāvīrānta-caturvīṁśati tīrthakara-
parama-dēvaṁ ādyānām ādyē madhyalōkē bhārataksētrē āryakhaṇḍē bhāratadēśē...Pradēśē...
Nāmninagarē... Mandirē (maṇḍapē)..... Vīranirvāṇa-sanvatsarē māsānāmuttamē māsē.... Pakṣē...
Tīthau.... Vāsarē mun'yāryikā-śrāvaka-śrāvikāṇām sakalakarmakṣayārthaṁ jalēnābhiṣēcayāmaः..

(यह पढ़कर चारों कोनों में रखे हुए चार कलशों से अभिषेक करें)
(Yaha paṭhakara cārōṁ kōnōṁ mēm rakhē hu'ē cāra kalaśōṁ sē abhiṣēka karēm)

पानीय-चंदन-सदक्षत-पुष्पपुंज- नैवेद्य-दीपक-सुधूप-फल-व्रजेन |
कर्माष्टक-क्रथन-वीर-मनन्त-शक्तिं संपूजयामि महसां महसां निधानम् || १२ ||

Pānīya-candana-sadaṣṣata-puṣpapuñja- naivēdyā-dīpaka-sudhūpa-phala-vrajēna |
Karmāṣṭaka-krathana-vīra-mananta-śaktiṁ sampūjayāmi mahasāṁ mahasāṁ
nidhānam ||12||

ओं ह्रीं अभिषेकान्ते वृषभादिवीरान्तेभ्योऽर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा
Om hrīm abhiṣēkāntē vṛṣabhādivīrāntēbhyōṛghyaṁ nirvapāmīti svāhā.

हे तीर्थपा निजयशो-धवली-कृताशा सिद्धौषधाश्च भवदुःख-महागदानाम् |
सद्भव्य-हृज्जनित-पंक-कबन्ध-कल्पा, यूयं जिनाः सतत-शान्तिकराः भवन्तु || १३ ||

Hē tīrthapā nijayaśō-dhavalī-kṛtāśā sid'dhausadhāśca bhavadu:Kha-mahāgadānām |
Sadbhavya-hṛjjanita-panka-kabandha-kalpā, yūyaṁ jinā: Satata-śāntikarā: Bhavantu
||13||

ओं ह्रीं श्रीं क्लीं ऐं अर्हं वं मं हं सं तं पं वं वं मं मं हं हं सं सं तं तं पं पं झं झं इवीं इवीं श्वीं श्वीं द्रां द्रां द्रीं द्रीं हं सं श्वीं श्वीं हं सः
झं वं ह यः सः क्षां क्षीं क्षं क्षं क्षौं क्षौं क्षं क्षः श्वीं ह्रां ह्रीं हूं हूं ह्रौं ह्रौं ह्रं ह्रः ह्रीं द्रां द्रीं नमोऽर्हते भगवते श्रीमते ठः ठः इति
शान्तिमन्त्रेणाभिषेकं करोमि।

Om hrīm śrīm klīm aim ar'ham vaṁ maṁ haṁ saṁ taṁ paṁ vaṁ vaṁ maṁ maṁ haṁ haṁ saṁ saṁ
taṁ taṁ paṁ paṁ jhaṁ jhaṁ jhvīm jhvīm kṣvīm kṣvīm drām drām drīm drīm haṁ saṁ kṣvīm kṣvīm
haṁ sa: Jhaṁ vaṁ hra ya: Sa: Kṣām kṣīm kṣam kṣēm kṣaim kṣōm kṣaurm kṣam kṣa: Kṣvīm hrām
hrīm hrūm hrēm hraim hrōm hraum hram hraḥ hrīm drām drīm namō'hatē bhagavatē śrīmatē ṭha:
Ṭha: Iti śāntimantrēṇābhiṣēkaṁ karōmi.

(यदि आकुलता न हो तो वृहत् शान्तिधारा पाठ सहित शान्तिधारा करें।)

(Yadi ākulatā na hō tō vṛhat śāntidhārā pāṭha sahita śāntidhārā karēm.)

॥ पुष्पांजलिं क्षिपामि॥
॥ Puṣpāñjalim kṣipāmi ॥

नत्वा मुहु-निज-करै-रमृतोपमेयैः, स्वच्छै-जिनेन्द्र तव चन्द्र-करावदातैः ।
शुद्धांशुकेन विमलेन नितान्त-रम्ये, देहे स्थितान् जल कणान् परिमार्जयामि ॥१४॥

Natvā muhu-rnija-karai-ramṛtōpamēyai:, Svacchai-rjinēndra tava candra-karāvadātai:|

Śud'dhānsūkēna vimalēna nitānta-ramyē, dēhē sthitān jala kaṇān parimārjayāmi

॥14॥

ओं ह्रीं अमलांशुकेन जिनबिम्ब-मार्जनं करोमि।
Ōm hrīm amalānsūkēna jinabimba-mārjanaṁ karōmi |

स्नानं विधाय भवतोष्ट-सहस्र-नाम्ना-मुच्चारणेन मनसो वचसो विशुद्धिम् ।
जिघृक्षु-रिष्टिमिनतेष्ट-तयीं विधातुं, सिंहासने विधि-वदत्र निवेशयामि ॥१५॥

Snānaṁ vidhāya bhavatōṣṭa-sahasra-nāmnā-muccāraṇēna manasō vacasō

viśud'dhim |

jighṛkṣu-riṣṭiminatēṣṭa-tayīṁ vidhātuṁ, sinhāsanē vidhi-vadatra nivēśayāmi ॥15॥

ओं ह्रीं वेदिकायां सिंहासने जिनबिम्बं स्थापयामि।
Ōm hrīm vēdikāyāṁ sinhāsanē jinabimbaṁ sthāpayāmi|

जल-गन्धक्षतैःपुष्पैश्चरू-दीप-सुधूपकै ।
फलै-रर्घै-जिनमर्चेज्जन्मदुखापहानये ॥१६॥

Jala-gandhakṣatai:Puṣpaiścarū-dīpa-sudhūpakai: |
Phalai-rarghai-jinamarcējjanmadukhāpahānaye ॥16॥

ओं ह्रीं सिंहासनस्थित जिनायऽर्घ्यम् निर्वपामीति स्वाहा।
Ōm hrīm sinhāsanasthita jināyaṅghyama nirvapāmīti svāhā |

(आगे का श्लोक बोलकर गन्धोदक ग्रहण करें)
(aage ka ślōka bol kara gandhōdaka grahaṇa karēm)

मुक्ति-श्रीवनिता-करोदक-मिदं पुण्याङ्कुरोत्पादकम्,
 नागेंद्र-त्रिदशेंद्र-चक्र पदवी राज्याभिषेकोदकम् ।
 सम्यग्ज्ञान-चरित्र-दर्शन-लता संवृद्धि-संपादकं,
 कीर्ति-श्री-जय-साधकं जिन- वर स्नानस्य गन्धोदकम् ॥१७॥

Mukti-śrīvanitā-karōdaka-midarṁ puṇyāṅkurōtpādakam,
 nāgēndra-tridaśēndra-cakra padavī rājyābhiṣēkōdakam ।
 Samyagjñāna-caritra-darśana-latā sanvṛd'dhi-sampādakarṁ,
 kīrti-śrī-jaya-sādhakarṁ jina- vara snānasya gandhōdakam ॥17॥

नत्वा परीत्य निज-नेत्र ललाटयोश्च, व्यात्युक्षणेन हरतादघ-संचयं मे ।
 शुद्धोदकं जिनपते तव पाद-योगाद्, भूयाद्-भवातपहरं धृत-मादरेण ॥१८॥

Natvā parītya nija-nētra lalāṭayōśca, vyātyukṣaṇēna haratādagha-sañcayam mē ।
 Śud'dhōdakarṁ jinapatē tava pāda-yōgād, bhūyād-bhavātapaharam dhṛta-mādarēṇa

॥18॥

(आगे का श्लोक बोलकर पुष्पांजलि करें
 (aage ka ślōka bol kara puṣpāñjali karēm)

इमे नेत्रे जाते सुकृत-जलसिक्ते-सफलिते,
 ममेदं मानुष्यं कृति जनगणादेयमभवत् ।
 मदीयाद्-भल्लाटादशुभतर-कर्माटन-मभूत,
 सदेदृक-पुण्यार्हन् मम भवतु ते पूजन-विधौ ॥१९॥

Imē nētrē jātē sukṛta-jalasiktē-saphalitē,
 mamēdarṁ mānuṣyam kṛti janagaṇādēyamabhavat ।
 Madīyād-bhallāṭādaśubhatara-karmāṭana-mabhūta,
 sadēdṛka-puṇyār'han mama bhavatu tē pūjana-vidhau ॥19॥

॥ पुष्पाञ्जलिं क्षिपामि॥
 ॥ Puṣpāñjalim kṣipāmi ॥

*****